

บทความอธิบายเรื่องเกี่ยวข้องกับการบำบัดกำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร (สำหรับผู้ป่วยตรวจ)

บทความดังต่อไปนี้เป็นการอธิบายที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการบำบัดกำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร โปรดอ่านรายละเอียดนี้และปรึกษาแพทย์หากมีคำถามหรือข้อกังวลใดๆ

1. เรื่องเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร

เกี่ยวกับเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรและการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีสาเหตุของเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร ส่วนใหญ่มีการติดเชื้อเมื่ออายุ 5 ปีและมักจะไม่มีอาการใดๆแสดงให้เห็นและเชื้อจะยังคงอยู่ในกระเพาะอาหารต่อไปจากการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นอัตราการติดเชื้อของเด็กนักเรียนมัธยมต้นอยู่ที่ประมาณ 5~10% ตรงกันข้ามหลังจากเด็กนักเรียนมัธยมต้นมีภูมิคุ้มกัน(ความต้านทาน)เพิ่มขึ้นและการหลังกรดในกระเพาะอาหารอยู่ในระดับเดียวกันกับผู้ใหญ่จึงไม่ค่อยมีการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร หากเคยเข้ารับการบำบัดกำจัดเชื้อ1ครั้งจะไม่ต้องกังวลเรื่องการติดเชื้อในครั้งใหม่

หากมีการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรจะมีอาการกระเพาะอาหารอักเสบดังนั้นหากมีการติดเชื้อต่อไปเรื่อยๆจะทำให้การอักเสบของกระเพาะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน การอักเสบกระเพาะอาหารที่มีสาเหตุจากการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรและมีแนวโน้มทำให้เกิดแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้เล็กส่วนต้นเชื่อกันว่า 90% ของแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้เล็กส่วนต้นเกิดขึ้นจากการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็งในกระเพาะอาหาร ในประเทศญี่ปุ่นโรคมะเร็งกระเพาะอาหารมากกว่า 95% มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร สำหรับผู้ใหญ่การโรคกระเพาะอาหารเรื้อรัง, แผลในกระเพาะอาหาร, แผลในลำไส้เล็กส่วนต้นและมะเร็งในกระเพาะอาหาร ตามปกติการรักษาวินิจฉัยจะมีการกำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรด้วย นอกจากโรคกระเพาะอาหารแล้วยังอาจทำให้เกิดมะเร็งต่อมไทรอยด์, โรคโลหิตจางและเกล็ดเลือดต่ำเป็นต้น ดังนั้นหากมีการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรแม้ว่าจะมีอาการเล็กน้อยแต่สามารถทำให้เป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคต่างๆ

2. วิธีการรักษาเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร (กำจัดแบคทีเรีย)

แม้ว่าผลการตรวจปัสสาวะจะเป็นเชิงบวกแต่จริงๆแล้วอาจมีติดเชื้อในอัตรา 10~30% ในการทดสอบเบื้องต้น (ตรวจปัสสาวะ) ผู้ที่มีผลเป็นเชิงบวกหรือผู้ที่ถูกพักไว้อยู่ระหว่างการพิจารณา จะมีการให้ทดสอบครั้งที่ 2 โดยการ (ตรวจแอนติเจนในอุจจาระ) เพื่อดูว่ามีการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรจริงหรือไม่ หากผลการทดสอบครั้งที่ 2 มีผลเป็นเชิงลบและถือว่าบุคคลผู้นั้นไม่มีการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไรและไม่มีความจำเป็นต้องเข้าการรักษา

หากผลการทดสอบครั้งที่ 2 มีผลเป็นเชิงบวกจะมีการรักษาโดยการกำจัดแบคทีเรียโดยการให้ยา 3 ชนิด คือ ยาต้านแบคทีเรีย, ยาปฏิชีวนะเพนิซิลลินและยาระงับการหลั่งกรดในกระเพาะอาหาร โดยการรับประทานยาวันละ 2 ครั้ง ตอนเช้าและตอนเย็นเป็นเวลา 7 วัน จากประสบการณ์จนถึงตอนนี้อัตราความสำเร็จในการกำจัดเชื้อแบคทีเรียมีมากกว่า 90% อนึ่งหากล้มรับประทานยาจะมีความเสี่ยงสูงในการกำจัดไม่สำเร็จ ดังนั้นควรรับประทานยาให้ครบตามกำหนด 7 วัน

3. ผลข้างเคียงในการรักษาเกี่ยวกับอันตรายต่อสุขภาพ

ผลข้างเคียงเดียวที่สำคัญที่สุดคือการแพ้ยา ส่วนใหญ่มีอาการเป็นลมพิษไม่รุนแรงแต่บางกรณี(น้อยกว่า0.1%) ระบบทางเดินหายใจอาจบวมหรือหายใจลำบากหรือความดันโลหิตลดลงส่งผลให้เกิดภาวะแอนาฟิแล็กซิส ในกรณีเช่นนี้ต้องรีบไปสถานบันทางการแพทย์ทันที สารต้านแบคทีเรียเช่นเพนิซิลลินจะมีรวมอยู่ในสารรักษาโรค ดังนั้นหากมีอาการแพ้ใดๆเช่นลมพิษ ควรปรึกษาแพทย์ล่วงหน้า

นอกจากนี้อาจสังเกตเห็นว่าอุจจาระเหลวหรือมีอาการท้องร่วง ทั้งนี้เนื่องจากผลของการใช้สารต้านแบคทีเรีย อาการท้องร่วงและอุจจาระเหลวเป็นผลข้างเคียงที่พบบ่อยที่สุดเนื่องจากสารตัวนี้จะกำจัดแบคทีเรียเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลโรแล้วยังทำให้ลดจำนวนแบคทีเรียดีที่อยู่ในลำไส้ใหญ่ด้วย หากมีอาการท้องร่วงหรืออุจจาระเหลวประมาณวันละครั้งควรทำการรักษาต่อไป แต่หากมีอาการท้องร่วงรุนแรงหรืออุจจาระเป็นเลือดให้หยุดการรักษาและปรึกษาแพทย์ ส่วนผลข้างเคียงอื่นๆเช่นอาการรสชาติอาหารผิดปกติ(รู้สึกวารรสชาติอาหารมีความแปลกๆเล็กน้อย)หรืออาการคลื่นไส้เล็กน้อยอาจปรากฏขึ้นแต่อาการทั้งหมดจะหายไปเองตามธรรมชาติหลังสิ้นสุดการรักษา ดังนั้นหากอาการไม่รุนแรงการรักษาควรดำเนินต่อไป

จากผลการสำรวจความปลอดภัยและผลข้างเคียงการใช้ยากำจัดเชื้อของเด็กชาวญี่ปุ่น การสำรวจระดับชาติ(ปี2013~2014) ดำเนินการโดยการใช้ทุนวิจัยของกระทรวงสาธารณสุขแรงงานและสวัสดิการ(โครงการวิจัยคลินิกโรคมะเร็ง)ซึ่งมีการตรวจสอบผลข้างเคียงโดยละเอียดของเด็กและวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า18ปีจำนวน343คน คนที่เข้ารับการรักษากำจัดเชื้อมีผลข้างเคียงที่พบได้โดยรวม14.7%,อุจจาระเหลว4.1%,ท้องร่วงเล็กน้อย5.2%,เป็นผื่นระหว่างการใช้ยา2.1% นอกจากนี้จากการรายงานทั้งหมด578คนไม่พบผลข้างเคียงร้ายแรง นอกจากนี้ในจังหวัดซากะในเดือนกันยายนปี2017มีผู้เข้ารับการรักษากำจัดเชื้อรวม184คนและมีคนจำนวน5.1%เท่านั้นที่มีอาการข้างเคียงแต่มีรายงานว่าไม่มีอาการร้ายแรงแต่อย่างใด

4. เกี่ยวกับเรื่องไม่ได้รับการคุ้มครองจากประกัน

ในผู้ใหญ่การกำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลโรจำเป็นต้องใช้กล้องส่องเพื่อยืนยันโรคกระเพาะอาหารเรื้อรัง อย่างไรก็ตามสำหรับเด็กนักเรียนมัธยมต้นโครงการนี้จะไม่มีการส่องกล้องเนื่องจากโรคกระเพาะอาหารยังไม่มีการสืบหน้า นอกจากนี้บรรณารักษ์สำหรับใช้ในการรักษาที่แพทย์ใช้ในการรักษากำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลโรระบุว่ายังไม่มีการสร้างความปลอดภัยสำหรับเด็ก(มีประสบการณ์น้อยในการใช้) ดังนั้นการรักษาเพื่อกำจัดเชื้อจึงไม่ครอบคลุมอยู่ในการประกัน อย่างไรก็ตามการใช้ยาจริงกับเด็กตามแบบสำรวจผลข้างเคียงที่แสดงทางด้านบนเหมือนกับผู้ใหญ่ ดังนั้นตามกฎหมายเกณฑ์การรักษาทางการแพทย์จะสามารถรักษาเมื่อผู้ป่วยมีอายุเกิน15ปีขึ้นไป ซึ่งทางการแพทย์ถือว่าเป็นวัยผู้ใหญ่

ค่าใช้จ่ายในการกำจัดแบคทีเรีย ประมาณ8,000~ 10,000เยน ไม่ครอบคลุมในการประกัน โปรดติดต่อขอรายละเอียดได้ที่สถานบันทางการแพทย์ที่กำหนดไว้

สำหรับประเด็นนี้ ผู้ปกครองและผู้ป่วยควรปรึกษาพูดคุยและตัดสินใจว่าจะเข้ารับการรักษาหรือไม่

5. จะทำอย่างไร หากผลข้างเคียงเกิดขึ้น

กรณีหากมีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาผลข้างเคียงที่เกิดขึ้น หากเกิดผลข้างเคียงร้ายแรงมีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล สามารถใช้ประกันได้ตามปกติ

6. เกี่ยวกับการทดสอบเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร(การตัดสินใจกำจัดเชื้อ)

7 วันหลังสิ้นสุดการรักษาเพื่อกำจัดเชื้อ หลังจากนั้นอีก 8 สัปดาห์จะมีการทดสอบแอนติเจนในอุจจาระจะถูกดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าการรักษาเพื่อกำจัดนั้นสำเร็จหรือไม่ หากผลการทดสอบพิจารณาว่าเป็นเชิงบวก กรณีนี้โปรดปรึกษาแพทย์เกี่ยวกับการรักษาในอนาคตเป็นรายบุคคล

7. เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยในอนาคตที่เกิดจากการติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร

เป็นที่เชื่อกันว่าการรักษาโดยการกำจัดเชื้อโรคนั้นนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายสามารถป้องกันมะเร็งกระเพาะอาหารในอนาคตได้อย่างแน่นอนแต่คาดการณ์ว่าการเสี่ยงของการเป็นมะเร็งในกระเพาะอาหารจะมีมากกว่าผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร นอกจากนี้เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยมะเร็งกระเพาะอาหารในนักเรียนมัธยมต้นเป็นศูนย์ ในโครงการนี้จะไม่มีการใช้กล้องส่องเหมือนกับผู้ใหญ่ ดังนั้นหากมีความกังวลอาการใดๆขอให้ปรึกษาสถานบันทางการแพทย์ ในอนาคตหากคุณมีโอกาสดูแลกระเพาะอาหารเช่นการตรวจมะเร็งในกระเพาะอาหารโปรดนำการดำเนินดังกล่าวมาใช้ประโยชน์

หากคุณไม่ต้องการรับการรักษาด้วยการกำจัดเชื้อเฮลิโคแบคเตอร์ไพโลไร ทางเราแนะนำให้ท่านเข้าใจว่าคุณมีความเสี่ยงที่จะเป็นแผลในกระเพาะอาหาร, ลำไส้เล็กส่วนต้น, ตับอ่อนหรือมะเร็งในกระเพาะอาหารในอนาคตและควรเข้ารับการตรวจสุขภาพหากมีอาการหรือการตรวจคัดกรองมะเร็งในกระเพาะอาหารในอนาคต

นอกจากนี้ การทดสอบบางรายการอาจไม่แม่นยำ
100% ดังนั้นแม้ว่าผลการทดสอบจะเป็นเชิงลบหรือการกำจัดเชื้อสำเร็จแต่หากคุณมีความต้องการตรวจอย่างละเอียดเช่นการตรวจทางการแพทย์เพื่อเข้ารับทำการทดสอบ

8. แพทย์ที่รักษา

หากคุณแพทย์ โปรดแจ้งให้เราทราบล่วงหน้าและโปรดปรึกษาแพทย์ล่วงหน้าเกี่ยวกับรายละเอียดการรักษาและผลข้างเคียง หากมีคำถามใดๆอย่าลังเลที่จะสอบถามแพทย์

※เรื่องการแพทย์โปรดดูใน 「3 ผลข้างเคียงในการรักษาเกี่ยวกับอันตรายต่อสุขภาพ」